

Van: DGMo
Verzonden: dinsdag 19 juni 2012 14:13
Aan: - DGW
Onderwerp: RE: Markermeer
Bijlagen: terugkoppeling NM

Natuurmonumenten heeft samen met Postcoldeloterij plan Marker Wadden gepresenteerd (aanleg moeras in Markermeer).
(vanuit RRAAM) en (directeur WMIJ) hebben hier met hen over gesproken.
Ook is NM bij RWS/langs geweest.
Interne terugmelding van van het gesprek is bijgevoegd.
Er is geen afspraak anders dat we het plan meenemen in discussie over TBES.
Groet,

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: DGW
Verzonden: dinsdag 19 juni 2012 12:31
Aan: DGMo
Onderwerp: Fw: Markermeer

Dag
is nog met verlof geloof ik. Weet jij het antwoord op vraag P. dan wel weet iemand die het antwoord zou moeten kunnen geven?

Groet,

Met vriendelijke groet

Plv. Afdelingsmanager Projecten
Dossierhouder Wind op Zee

Afdeling Projecten
Directie Gebieden en Projecten
Directoraat-Generaal Ruimte en Water
Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Bezoekadres: Plesmanweg 1-6, Kamer G 02-13
Postadres: Postbus 20904, 2500 EX Den Haag

E-mail: @minierm.nl
Fax: 1

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: DGW
Verzonden: Monday, June 18, 2012 04:28 PM
Aan: DGMc
Onderwerp: FW: Markermeer

Dag

Weet jij meer?

Groet,

Plv. Afdelingsmanager Projecten
Dossierhouder Wind op Zee
Afdeling Projecten
Directie Gebieden en Projecten
Directoraat-Generaal Ruimte en Water
Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Bezoekadres: Plesmanweg 1-6
Kamer G 02-13
Postbus 20904, 2500 EX Den Haag
Tel.:
Tel. secretariaat: |
E-mail: |
Fax : |

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: DGW
Verzonden: maandag 18 juni 2012 15:11
Aan: !... DGW
Onderwerp: RE: Markermeer

DGW

Is er een afspraak over Markermeer met Natuurmonumenten?

Groet

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: M... DGW
Verzonden: dinsdag 12 juni 2012 19:53
Aan: DGW
Onderwerp: Re: Markermeer

Dag

Het dossier is overgenomen door

Groet,

Met vriendelijke groet

Plv. Afdelingsmanager Projecten
Dossierhouder Wind op Zee

Afdeling Projecten
Directie Gebieden en Projecten
Directoraat-Generaal Ruimte en Water
Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Bezoekadres: Plesmanweg 1-6, Kamer G 02-13
Postadres: Postbus 20904, 2500 EX Den Haag

Tel.: 06 11 11 11 11
Tel. Secretariaat: 0
E-mail: [@minienm.nl](mailto: @minienm.nl)
Fax: -

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: Pe , DGW
Verzonden: Wednesday, June 06, 2012 10:20 AM
Aan: M , DGW
Onderwerp: Markermeer

Ha
Wie doet bij jou Markermeer nu is vertrokken? Namo wil met mij komen praten over innovaties.
Op zijn minst jullie erbij zou ik zeggen. Stuur de mail van hen door.
Gr
,

Van: (IJG) @rws.nl
Verzonden: donderdaa 28 juni 2012 10:48
Aan: - DGRW: DGW, DGRW;
 @flevoland.nl; - DGMO
Onderwerp: RE: Agenda en stukken
Categorieën: URGENT

Lieden,

Korte info overleg Natuurmonumenten Markerwadden met RWS IJG:

- o DHV maakt iov Natuurmonumenten een uitwerking van het ontwerp van de Markerwadden met expliciet aandacht voor het onderwaterdeel en de bijdrage aan N2000 incl ANT-soorten
- o Deltares en de WD van RWS zijn hierbij betrokken
- o
- o Afgesproken dat ik -samen met Deltares en WD- een beoordeling doe van de bijdrage aan N2000 en ANT van het nieuwe ontwerp van de Markerwadden; dit advies sluis ik ook door naar WMIJ en het RRAAM-team, waar dezelfde vraag had gekregen.
- o

Groet,

senior adviseur watersystemen

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied
 Zuiderwagenplein 2
 Postbus 600
 8200 AP Lelystad

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: @flevoland.nl
Verzonden: dinsdag 26 juni 2012 09:57
Aan: (IJG) DGMO;
 @flevoland.nl: DGMO
Onderwerp: RE: Agenda en stukken

Voor vergadering van 27 mei nog een nazending van bijlage (conceptverslag) betreffende het agendapunt "terugblik stuurgroepvergadering 21 juni"

Ik plaats dat document op den site.

groet,

Van:
Verzonden: ma 25-6-2012 16:20
Aan: V

DGMO;

(R
en m
Onderwerp: Agenda en stukken

Beste

Hierbij de agenda en stukken voor aankomend wmi overleg van 27 juni op de woensdag.

Stukken en de agenda zijn weer beschikbaar via de site.

groet,

Met vriendelijke groet,

Programmamedewerker TMIJ

Provincie Flevoland

T

E

Maandag en woensdag aanwezig

Werkmaatschappij Markermeer-IJmeer

disclaimer

<http://www.flevoland.nl/producten-en-diensten/disclaimer-e-mail/index.xml>

cr

Van: - DGRW
Verzonden: maandag 5 november 2012 10:27
Aan: DGRW
Onderwerp: RE: terugkoppeling N2000 toets Markerwadden

Categorieën: URGENT

Ok, wij hoeven dus even niks te doen op dit punt.
 Ik zal wel hiervan op de hoogte stellen, want we hadden nog niks laten weten verder.
 PS: emailadres van is inmiddels veranderd in

Gr.

Van: - DGRW
Verzonden: maandag 5 november 2012 10:05
Aan: DGRW;) - DGRW; DGRW
Onderwerp: FW: terugkoppeling N2000 toets Markerwadden

Nog even een mail ter info over Marker Wadden.

We hebben donderdag in de WMIJ de N2000-toets van NM besproken. Het komt erop neer dat de toets die zij hebben gedaan, bij lange na niet richting PB gaat. Het is meer een inschatting van wat men verwacht dat er gebeurt als Marker Wadden zou worden aangelegd op het niveau zoals de WMIJ dat vier jaar geleden ook heeft gedaan ("we verwachten dat het dit oplevert").

Daarna hebben we besproken of er nog wel een toets op PB niveau zou moeten plaatsvinden, wie dat zou moeten doen en wie dat zou moeten betalen. Conclusie is:

- Ja er moet nog een toets op PB niveau
- Het beste zou je dit aan DHV kunnen vragen en vervolgens een ander bureau om een second opinion erop te geven.
- **Natuurmonumenten moet dit zelf laten doen.** Het is in de wet zo geregeld dat de initiatiefnemer hiervoor zorg moet dragen.

Daarom heeft en onderstaande mail gestuurd. Ter info ook even naar jullie.

Groet,

Rijk-Regioprogramma Amsterdam - Almere - Markermeer (RRAAM)

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
 DG Ruimte en Water
 Plesmanweg 1 | Postbus 20901 | 2500 EX Den Haag

| www.RRAAM.nl
 Let op! Mijn oude mailadres is vervallen (@minvrii.nl)

Van:
Verzonden: vrijdag 2 november 2012 19:20
Aan:

CC: I ...) - DGRW; N (noord-holland; ...) - DGRW; (DG)

Onderwerp: terugkoppeling N2000 toets Markerwadden

Beste

Afgelopen donderdag hebben wij in de WMIJ jullie concept toetsing besproken van de MarkerWadden in relatie tot Natura 2000. Wij beseffen dat jullie onder tijdsdruk staan, zeker als je het vergelijkt met het TBES. In 2009 was het voor ons moeilijk om aan te geven wat het ecologisch rendement van de maatregelen zou worden. Zeker omdat wij (en jullie ook) kiezen voor een systeemaanpak. Dan heb je als eerste al het risico dat de aanpak anders uitpakt dan je verwacht en daarnaast heb je het probleem dat de natuur altijd nog zelf bepaalt op welke manier zij gebruik maakt van de verbeterde omstandigheden.

Inmiddels zijn wij drie jaar verder, is er veel expert input geweest en is binnen RRAAM een passende beoordeling van de TBES maatregelen gemaakt.

Om jullie inzending vergelijkbaar in het RRAAM proces te hebben denken wij dat er minimaal naar gestreeft moet worden een vergelijkbare beoordeling te krijgen. De toets die jullie nu gedaan hebben is beperkt tot het benoemen van de verwachte positieve doorwerking van de te nemen maatregelen. De passende beoordeling van RRAAM is door Haskoning/DHV opgesteld. Misschen dat jullie gebruik kunnen maken van hun kennis en werk om de toets vergelijkbaar te krijgen. _____ trok die opdracht _____

Het zou jammer zijn als door een mindere diepgang er twijfels ontstaan over de bijdrage van MarkerWadden aan de Natura 2000 doelen binnen RRAAM.

Hoop dat deze terugkoppeling van de WMIJ je verder helpt.

Met vriendelijke groet,

Senior adviseur Natuur (ecoloog)

Provincie Flevoland

Afdeling Ruimte en Mobiliteit

Postbus 55

8200 AB Lelystad

telefoon: _____

mobiel: _____

e-mail: _____

Van: @Natuurmonumenten.nl
Verzonden: dinsdag 20 november 2012 16:50
Aan: (SDG)
Onderwerp: RE: Marker Wadden

Van: @Natuurmonumenten.nl **Namens**
Verzonden: vrijdag 12 oktober 2012 14:50
Aan:
CC:
Onderwerp: Marker Wadden

Dag

Zoals ik je eerder vertelde, zijn wij met steun van de Postcode Loterij bezig om de Marker Wadden van de grond te tillen. Dat is een project met veel waterbouwkundige innovatie, waarbij het bedrijfsleven momenteel nauw betrokken is. Wij zoeken momenteel verbinding met de topsector Water, onderdeel proeftuin NL, waar jij bij betrokken bent. Voor ons is het belangrijk dat het project Marker Wadden in deze topsector hoog scoort, zodat wij met behulp van dat 'keurmerk' het project verder kunnen brengen, ook in financiële zin. Mag ik de komende weken een keer een half uur van je tijd lenen om dit met jou te verkennen?

Hartelijke groet,

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

(57)

Van:

... (RDU) ...
van de (SDG) ...@rws.nl]
dinsdag 18 december 2012 14:19

@rws.nl] r

Verzonden:

Weekbericht

**Rapportage week 50
14 december 2013**

2. Erfpacht Marker Wadden

heeft overleg gevoerd met Natuurmonumenten over de erfpacht van het project Marker Wadden. naakt in samenwerking met CD en sDG een bespreeknotitie voor het overleg met RVOB en Vastgoed. Daarna zal ik een voorstel aan de DG-RWS/DGRW doen. Dit voorstel moet passen in het opgestelde kader voor de coördinatie van de grondstromen Markermeer.

Van: - DGRW
Verzonden: maandag 14 januari 2013 11:54
Aan: - DGRW; - DGRW, - DGRW;
- DGRW; - DGRW
Onderwerp: FW: RRAAM, Spies, Ambassadeurs, Wind op Zee

Marker Wadden

Natuurmonumenten vraagt het rijk een bijdrage van totaal €30 mln. voor de 1^e fase Marker Wadden (MW). De Postcode loterij financiert dan ook €15 mln

MW draagt bij aan de doelen van zowel EZ als IenM. Het Markermeer en het IJmeer is namelijk Rijkswater. Rijkswaterstaat is beheerder van dit gebied. Daarnaast is het Markermeer-IJmeer een Natura2000-gebied. Op dit moment worden voor een beperkt aantal vogelsoorten de Natura2000-doelstellingen niet gehaald. Daarom is de beheerder van het gebied, in dit geval dus Rijkswaterstaat, verplicht maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de Natura2000-doelstellingen worden gehaald. Dit is en blijft daarmee een Rijksopgave, ook nu het natuurbeleid is gedecentraliseerd. De MW is een manier om te voldoen aan de N2000-eisen en kan tevens worden gepresenteerd als een begin maken met het TBES (toekomstbestendig ecologisch systeem) in RRAAM-verband. Doel is om met een "geringe" bijdrage, middels vliegwieleffect, een bijdrage aan de oplossing van de beheertaak rijkswateren te bewerkstelligen.

Van: (IJG) @rws.nl
Verzonden: zondag 3 februari 2013 19:51
Aan: (IJG)
Onderwerp: Fw: Defintief concept intentieverklaring Marker Wadden
Bijlagen: Startovereenkomst Marker Wadden definitief concept 1 feb 2013 DEF schoon.doc;
 Startovereenkomst Marker Wadden definitief concept 1 feb 2013 DEF rev.doc

Van: (SDG)
Verzonden: Friday, February 01, 2013 01:52 PM W. Europe Standard Time
Aan: (SDG); @rvob.nl>;
 @Natuurmonumenten.nl>; @natuurmonumenten.nl @natuurmonumenten.nl>;
 @natuurmonumenten.nl @natuurmonumenten.nl>
Cc: (CDR); (IJG); @rvob.nl>;
 DGRW; - DGRW; , DGRW; (SDG);
 (CDR); (CDR)

Onderwerp: RE: Defintief concept intentieverklaring Marker Wadden

Beste allen,

Hierbij de definitieve versie met akkoord van de DG Rijkswaterstaat. Bijgevoegd een versie met daarin gemarkeerd de door de DG RWS ingebrachte wijzigingen en een 'schone' versie.

Gezien het late tijdstip van verzending en vanwege praktische agendaproblemen is er -in overleg met - voor gekozen om vandaag niet tot ondertekening over te gaan en hiervoor op korte termijn een nieuw moment te zoeken.

Het verzoek aan en is om in overleg met de andere partijen op zoek te gaan naar een nieuwe datum en de verdere afhandeling over te nemen.

Met vriendelijke groet,
mede namens

Senior bestuurlijk-juridisch adviseur

Staf DG Rijkswaterstaat
Stafdirectie Netwerken

Bezoekadres: Koningskade 4, Den Haag
Postadres: Postbus 20906, 2500 EX Den Haag
Factuuradres: Postbus 8185, 3505 RD Utrecht

T: 070 456 89 47
F: 070 456 80 87
M: 06 52 59 62 45
eric.ravestijn@rws.nl
www.rijkswaterstaat.nl

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.

Ik ben aanwezig van maandag t/m vrijdag

Van: \ (CDR)
Verzonden: donderdag 31 januari 2013 12:20
Aan: (CDR); (SDG);
@natuurmonumenten.nl; @natuurmonumenten.nl
CC: (IJG); - DGRW; - DGRW; - DGRW; - DGRW; (CDR)
(CDR); (SDG); (SDG); (SDG); (CDR)

Onderwerp: RE: Definitief concept intentieverklaring Marker Wadden

Allen,

Hierbij het concept van de intentieverklaring zoals die op dit moment luidt.
Ondertekening wacht nu nog op laatste goedkeuring van de kant van RVOB en de DG-RWS,

Met vriendelijke groet,

9

Van: (CDR) @rws.nl
Verzonden: maandag 4 februari 2013 14:33
Aan: (IJG) (SDG)
CC: - DGRW
Onderwerp: Re: Definitief concept intentieverklaring Marker Wadden
Urgentie: Hoog

Van: [mailto: @natuurmonumenten.nl]
Verzonden: maandag 4 februari 2013 13:07
Aan: (IJG); @rvob.nl
CC: (SDG);
Onderwerp: RE: Definitief concept intentieverklaring Marker Wadden
Urgentie: Hoog

Beste mensen,

Er is één wijziging in de concept intentieverklaring doorgevoerd waar wij niet mee uit de voeten kunnen. In artikel 4 lid 2 is de datum 1 april 2013 verwijderd. Voor Natuurmonumenten is het cruciaal dat de zeggenschap in de vorm van

een getekende regeling tegelijk met de samenwerkingsovereenkomst wordt vastgelegd, dus uiterlijk 1 juli 2013. Voor het aan kunnen trekken van (private) financiering voor de ontwikkeling van de eerste fase Marker Wadden is deze zeggenschap een randvoorwaarde.

Met vriendelijke groet
Roel Posthoorn

91

Van: (SDG) [RDU] @rws.nl] @rws.nl]
Verzonden: dinsdag 5 februari 2013 11:24

Onderwerp: Weekbericht week 5

Weekbericht

**Rapportage week 5
1 februari 2013**

X

11. Project Markerwadden

In een overleg met Natuurmonumenten, RVOB, DGRW en RWS hebben we de conceptteksten voor de Intentieverklaring Markerwadden doorgeakkerd. Deze intentieverklaring heeft tot doel om voor 1 juli 2013 tot een samenwerkingsovereenkomst tussen Natuurmonumenten en RWS te komen inzake de realisatie en zeggenschap over het beheer van dit Wetland. De finale-tekst wordt donderdagochtend voorgelegd en vrijdag tijdens de afscheidsbijeenkomst van Jan Jaap de Graeff getekend.

Van: xs4all.nl
Verzonden: vrijdag 17 februari 2012 14:49
Aan: DGW; ; DGMo
 WMIJ: (IJG)
 CC: (IJG)
Onderwerp: svz WMIJ - NMIJ - Marktuitvraag - Markerwadden - Houtribdijk
Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Voltooid
Categorieën: URGENT

Beste WMIJ-ers,

Het griepje dat zich woensdag bij mij openbaarde heeft me aardig te pakken. Maar vandaag gaat het wel weer. In elk geval zo achter de computer gaat het best.

We hebben het woensdag intern uitgebreid gehad over de relatie NMIJ-Marktuitvraag-WMIJ-Markerwadden-Houtribdijk. Die is ingewikkeld te communiceren, maar een fact of life. Omdat daar woensdag vraag naar was en om iedereen mee te nemen in de ontwikkelingen, zet ik de dingen graag logisch op een rij, op basis van 'de kennis van nu'. Dit ook voor de communicatie naar derden. Laat me svp weten als je dingen anders ziet / niet kloppen. Ik wil onderstaande lijn nl. ook onder de aandacht van het RRAAM-team brengen.

1. Er ging een gerucht dat NMIJ de pilot oermoeras zou uitstellen, maar dat is ongegrond. NMIJ gaat gewoon door volgens planning, en dat is maar goed ook, want hoe eerder de onderzoeksresultaten beschikbaar zijn hoe beter.
2. De WMIJ Marktuitvraag dient om datgene wat we met z'n allen bedacht hebben nog één keer goed tegen het licht te houden door onafhankelijke marktpartijen. Daar heeft de Tweede Kamer om gevraagd, omdat ze eind 2012 een overzicht wil hebben van alle mogelijkheden voor een ecologisch sterk Markermeer-IJmeer, waaruit gekozen kan worden. Hoe de Marktuitvraag er precies uit gaat zien komt in een integraal aanbestedingsdocument dat eind deze maand beschikbaar is.
3. De Marktuitvraag en NMIJ moeten/zullen elkaar gaan versterken. Die relatie zullen we als WMIJ dus goed in het aanbestedingsdocument zetten. NMIJ en Marktuitvraag versterken elkaar omdat:
  - Partijen die inschrijven op de marktuitvraag toegang krijgen tot de NMIJ-gegevens. Daardoor krijgen ze ook begrip in de achtergronden op basis waarvan we tot TBES gekomen zijn. Er volgt ook een dialoogmoment halverwege, waarbij NMIJ goed betrokken wordt. Royal Haskoning zal niet meedoen aan de marktuitvraag om conflict of interest te voorkomen, en zal wel (in de persoon van) betrokken worden bij de informatieuitwisseling naar marktpartijen. Dit wordt de komende tijd verder uitgewerkt.
  - Omgekeerd zal NMIJ de resultaten van de marktuitvraag mee kunnen nemen in hun advisering. Dat is mede een van de overwegingen waarom NMIJ de financiering van de marktuitvraag (grotendeels) voor haar rekening heeft genomen.

Belangrijk is dat we dit ook vanuit WMIJ communiceren: NMIJ en marktuitvraag ondersteunen elkaar, en de resultaten zullen meegenomen worden bij de RSV-RRAAM. (Met toevoeging van de mantra dat NMIJ een doorlooptijd heeft die langer loopt dan het RSV-RRAAM-traject, dus dat we de tussenadviezen en best beschikbare kennis zullen gebruiken).

4. Het Markerwadden-verhaal is een zelfstandig initiatief van Natuurmonumenten, maar natuurlijk wel gebaseerd op hetzelfde gedachtegoed als TBES. Natuurmonumenten is één van de partners in het Samenwerkingsverband TMIJ. Iedereen is het er over eens dat de toegekende 15 miljoen een prachtig bedrag is, maar bij lange na niet genoeg om 'de droom' te verwezenlijken. Voor de eerste 1000 hectare

alleen al is (volgens Natuurmonumenten) minsten 45 miljoen nodig. De toegekende 15 miljoen wordt dus gezien als 'triggermoney' om andere partijen te laten aansluiten, zowel overheid als privaat. Partijen zullen dus om de tafel moeten om de eindjes aan elkaar te knopen, op zodanige wijze dat meerdere doelen gediend worden. Natuurmonumenten is daarbij allereerst zelf aan zet, maar ook voor WMIJ wordt daar een katalyserende rol verwacht.

Wij communiceren: fantastisch dat de private sector zijn nek uitsteekt voor de ecologische verbetering van het Markermeer, een stimulans om alle lijntjes nu bij elkaar te krijgen voor het TBES, ook financieel.

5. Versterking van de Houtribdijk is een zelfstandig doel vanuit het HWBP, er vindt daar zijn urgentie. Op het hoogste niveau (minister aan de Kamer) is bevestigd dat zeer serieus gekeken gaat worden naar mogelijkheden om de HWBP-doelstellingen te combineren met de RRAAM-doelstellingen voor TBES. Dat is echter nog geen toezegging om het ook daadwerkelijk te gaan doen. Er ligt een 'bewijslast' om aan te tonen dat de combinatie inderdaad win-win oplevert. Als WMIJ hebben we aan die discussie bijgedragen met ons (Deltares)rapport, en dragen we verder bij via bijvoorbeeld de CoP van vandaag over dat thema (verslag zal binnenkort verschijnen).

Communicatie: de versterking van de Houtribdijk biedt een mooie kans om veiligheid en natuuraanleg te combineren. Dat is relatief nieuw en vereist zorgvuldig onderzoek. De wil is er, de kennis of het echt kan is nog niet voldoende beschikbaar. Daar komt eind 2012 duidelijkheid over (verkenning Houtribdijk inkader HWBP).

Met vriendelijke groet,

directeur

Werkmaatschappij Markermeer-IJmeer

Markermeer - IJmeer
Natuurlijk ontwikkelen

www.markermeerijmeer.nl
secretariaat

JD

Van: .....@natuurmonumenten.nl]
Verzonden: donderdag 5 april 2012 13:17
Aan: ..... (IJG)
Onderwerp: concept agenda

Dag ,

Voor het overleg van morgen tussen 1 ..... en ..... en ons beiden stel ik de volgende concept agenda voor. Aanvullingen/wijzigingen ?

- 1 Vaststelling agenda
- 2 Voorstelronde
- 3 Toelichting initiatief Marker Wadden
  - verkenning raakvlakken Rijkswaterstaat – Natuurmonumenten
- 4 Beheertaak Rijkswaterstaat IJsselmeergebied irt beheertaak natuur Natuurmonumenten
  - verkenning raakvlakken
  - projectgebied Marker Wadden
- 5 Lopende initiatieven Markermeergebied Rijkswaterstaat
  - NMIJ (oa 'Proefeiland')
  - Houtribdijk
- 6 Vervolgafspraken

Vriendelijke groet

Van: ..... (IJG) .....@rws.nl]
Verzonden: donderdag 3 november 2011 17:21
Aan: ..... (Plan+Proces Advies)
CC: ..... (IJG)
Onderwerp: RE: Moeras

Projectmanager Extra Spuicapaciteit Afsluitdijk/ Natuurlijker Markermeer IJmeer

.....
Rijkswaterstaat IJsselmeergebied

Zuiderwagenplein 2 | 8224 AD Lelystad

Postbus 600 | 8200 AP Lelystad
.....

www.rijkswaterstaat.nl

.....
Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.
.....

Van: .....@planenproces.nl
Verzonden: donderdag 3 november 2011 17:17
Aan: Beek, J (JG)
CC: F ..... (JG)
Onderwerp: RE: Moeras

Ook op die suggestie komen wij terug. Je hoort (ruim) voor 14 november van ons.

Overigens, met wie van SBB heb je overleg?

Groet,

Plan+Proces Advies

E-mail: .....@planenproces.nl
www.planenproces.nl

Correspondentie:
Botter 19-76
8232 JH Lelystad

KVK 32138692

Partner in Waterzaken.com

Van: Beek, J .....@rws.nl
Verzonden: donderdag 3 november 2011 17:13
Aan: ..... (Plan+Proces Advies)
CC: K .....@natuurnonumenten.nl: ..... (JG)
Onderwerp: RE: Moeras

Beste,

Mooi om te zien hoe mail naar algemeen adres in snelle tijd de directie bereikt... ☺

Volgende week prima.

Naast de onderzoeksvragen zou ik ook eens me je van gedachten willen wisselen over de mogelijkheid dat jullie onze pilot adopteren. (natuurlijk als jullie de prijs winnen) Wij starten in september 2012 met de aanleg en doen zo ervaring op met aanleg van een moeras. Jullie kunnen gebruik maken van de door ons opgedane kennis en nemen uiteindelijk het beheer van de eerste fase van het moerasgebied mee in het grote beheer.

Graag hoor ik van je hoe jullie over denken. (14 november hebben we een gesprek met Staatsbosbeheer, handig om voor die tijd te horen hoe jullie in bovenstaande staan.)

Groet,

Projectmanager Extra Spuicapaciteit Afsluitdijk/ Natuurlijker Markermeer IJmeer

.....
Rijkswaterstaat IJsselmeergebied

Zulderwagenplein 2 | 8224 AD Lelystad

Postbus 600 | 8200 AP Lelystad
.....

www.rijkswaterstaat.nl
.....

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.
.....

Van: [redacted] @planenproces.nl
Verzonden: donderdag 3 november 2011 17:00
Aan: [redacted] (DG)
CC: k [redacted] @natuurmonumenten.nl (DG)
Onderwerp: RE: Moeras

Beste [redacted]

Dat wil ik met plezier doen. Is begin volgende week snel genoeg?

Groet,

.....
Plan+Proces Advies

T: 06 45 12 12 7

I: www.planenproces.nl

Correspondentie:
Botter 19-76
8232 JH Lelystad

KVK 32138692

Partner in Waterzaken.com

Van: [redacted] (DG) [redacted] @rws.nl
Verzonden: donderdag 3 november 2011 15:58

info@planenproces.nl

F 020 487 2000 | @natuurmonumenten.nl

(JG)

Onderwerp: Moeras

Beste

Naar aanleiding van gisteren nog eens zitten nadenken. Ik wil kijken of we met pilot Moeras een aantal nog te onderzoeken punten van jullie mee kunnen nemen. Kun jij me helpen door (onderzoeks)vragen die jullie nog hebben naar mij te mailen? Dan kan ik verkennen wat de mogelijkheden zijn.

Dank en groet.

Projectmanager Extra Spuicapaciteit Afsluitdijk/ Natuurlijker Markermeer IJmeer

.....
Rijkswaterstaat IJsselmeergebied

Wuiderwagenplein 2 | 8224 AD Lelystad

Postbus 600 | 8200 AP Lelystad
.....

www.rijkswaterstaat.nl
.....

Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.
.....

Van: [redacted] - DGRW
 Verzonden: woensdag 17 oktober 2012 16:11
 Aan: [redacted]
 CC: [redacted] DGRW
 Onderwerp: RE: CONCEPT N2000 rapportage Marker Wadden

Beste
 Dank voor het versturen.
 We zullen deze conceptversie nog niet rondsturen, maar wel de rijks- en regionale partijen kort informeren over de voorlopige conclusies uit jullie studie.

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@natuurmonumenten.nl]
 Verzonden: woensdag 17 oktober 2012 15:31
 Aan: [redacted] - DGRW; [redacted] - DGRW
 CC: @planenproces.nl; [redacted]@xs4all.nl;
 Onderwerp: CONCEPT N2000 rapportage Marker Wadden

Beste [redacted],
 Hierbij stuur ik jullie conform de afspraak met [redacted] een concept uitwerking en onderbouwing van de effecten van Marker Wadden op de N2000 status van het Markermeer ter bespreking in de rijksregiegroep. Waar mogelijk hebben we er voor gekozen om de systeemeffecten van het uitvoeren van de eerste fase van het project Marker Wadden (1500 ha) kwantitatief in beeld te brengen. De effecten van de systeemverbetering op de aangewezen N2000 soorten is op dit moment overwegend kwalitatief ingeschat, vooral omdat de natuur in zichzelf een zekere mate van onvoorspelbaarheid kent. De Natura 2000 strategie van Marker Wadden is daarom mede gebaseerd op:

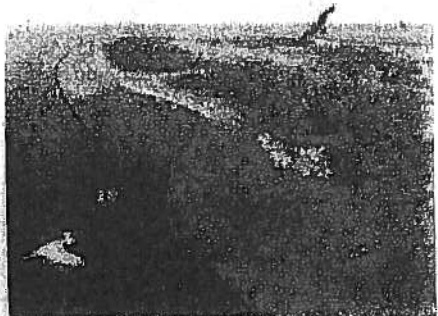
- een robuust systeemherstel,
- een gefaseerde aanpak,
- adequate monitoring en
- afdoende mogelijkheden om bij te sturen door de flexibiliteit van het concept.

Deze aanpak sluit goed aan bij de juridische strategie die ten grondslag ligt aan het RRAAM programma.

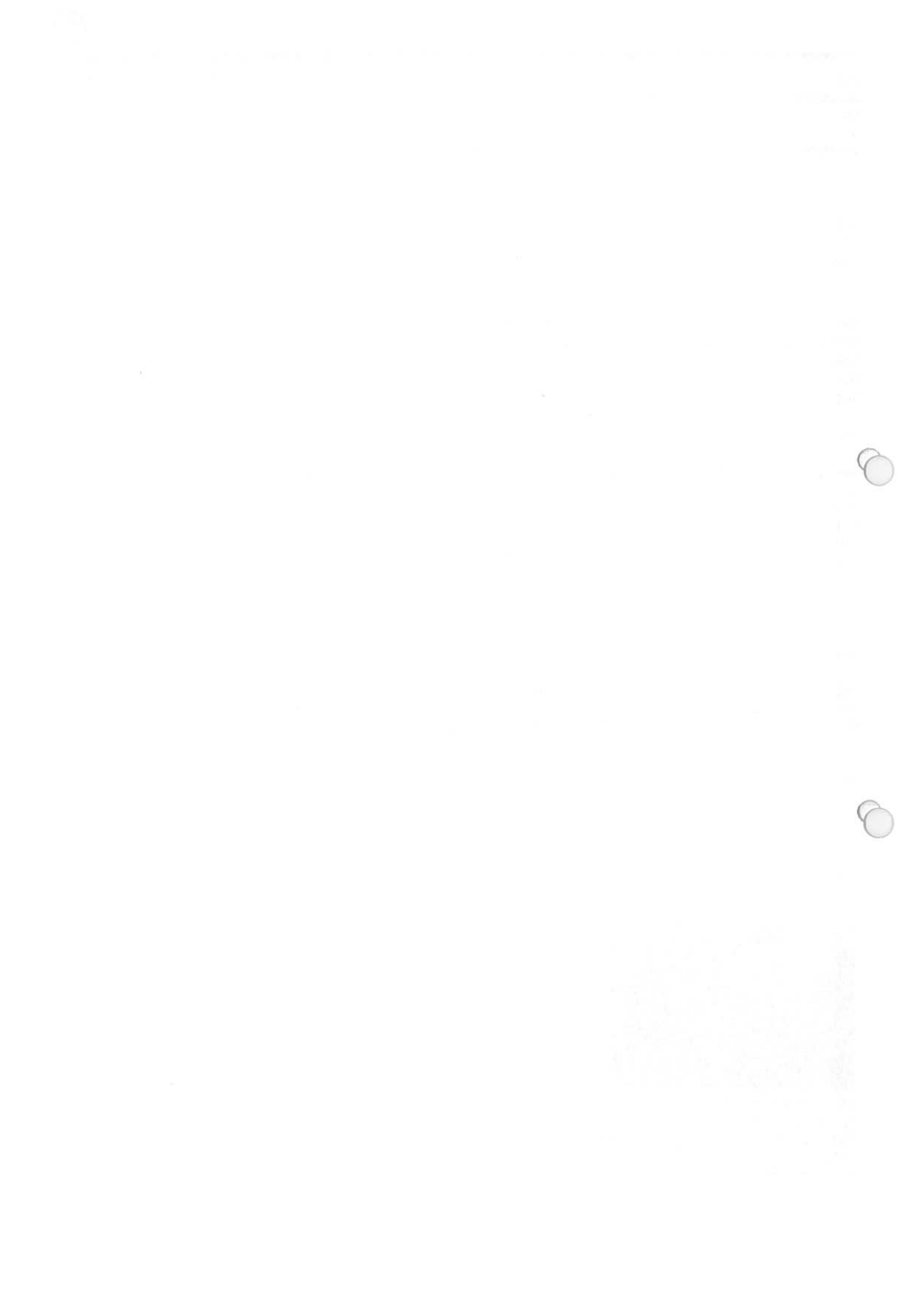
Bijgaande concept rapportage is daarbij letterlijk werk in uitvoering, ik stuur jullie de versie van vandaag 17 oktober 2012. Komende vrijdag zullen wij het document intern afronden. Met het oog op de kwaliteitsborging –een deel van de effecten is ingeschat op basis van best professional judgement- zullen wij deze rapportage in de komende weken zowel intern als extern laten reviewen.

Met vriendelijke groet

Projectdirecteur Marker Wadden
 Natuurmonumenten

Natuurmonumenten
 Noordereinde 60 1243 JJ 's-Graveland
 Postbus 9955 1243 ZS 's-Graveland
 T (035) 655 97 22 - F (035) 656 31 74
 M 06 29036868

Van: @xs4all.nl
Verzonden: dinsdag 23 oktober 2012 15:20
Aan: DGRW; (noord-holland); (IJG)
Onderwerp: FW: CONCEPT N2000 rapportage Marker Wadden
Bijlagen: Verdiepingslag Marker Wadden - Effecten op Natura 2000 - concept tbv reviews.pdf

Tkn. Interessante materie, speelt een belangrijke rol bij 'waardering' Marker Wadden.
Groet,

Van: A. @planenproces.nl
Verzonden: dinsdag 23 oktober 2012 9:41
Aan: @minier.nl; @minier.nl
CC: @xs4all.nl;
Onderwerp: RE: CONCEPT N2000 rapportage Marker Wadden

Beste

Bij deze stuur ik jullie het concept van het rapport Verdiepingslag Marker Wadden – Effecten op Natura 2000. De komende weken gaan we deze versie intern en extern laten reviewen. We houden jullie daarvan op de hoogte.

Met vriendelijke groet,

Plan+Proces Advies
 Botter 19-76
 8232JH Lelystad

E: info@planenproces.nl

W: www.planenproces.nl

Partner in Waterzaken.com

Van: @natura2000-rijksdienst.nl
Verzonden: woensdag 17 oktober 2012 15:31
Aan: @minier.nl; @minier.nl
CC: @planenproces.nl; @xs4all.nl;
Onderwerp: CONCEPT N2000 rapportage Marker wadden

Beste

Hierbij stuur ik jullie conform de afspraak met een concept uitwerking en onderbouwing van de effecten van Marker Wadden op de N2000 status van het Markermeer ter bespreking in de rijksregiegroep. Waar mogelijk hebben we er voor gekozen om de systeemeffecten van het uitvoeren van de eerste fase van het project Marker Wadden (1500 ha) kwantitatief in beeld te brengen. De effecten van de systeemverbetering op de aangewezen N2000 soorten is op dit moment overwegend kwalitatief ingeschat, vooral omdat de natuur in zichzelf een zekere mate van onvoorspelbaarheid kent. De Natura 2000 strategie van Marker Wadden is daarom mede gebaseerd op:

- een robuust systeemherstel,
- een gefaseerde aanpak,
- adequate monitoring en
- afdoende mogelijkheden om bij te sturen door de flexibiliteit van het concept.

Deze aanpak sluit goed aan bij de juridische strategie die ten grondslag ligt aan het RRAAM programma.

Bijgaande concept rapportage is daarbij letterlijk werk in uitvoering, ik stuur jullie de versie van vandaag 17 oktober 2012. Komende vrijdag zullen wij het document intern afronden. Met het oog op de kwaliteitsborging –een deel van de effecten is ingeschat op basis van best professional judgement- zullen wij deze rapportage in de komende weken zowel intern als extern laten reviewen.

Met vriendelijke groet

Projectdirecteur Marker Wadden
Natuurmonumenten

Natuurmonumenten

Noordereinde 60 1243 JJ 's-Graveland
Postbus 9955 1243 ZS 's-Graveland

www.natuurmonumenten.nl

Van: (SDG)
Verzonden: woensdag 28 november 2012 12:17
Aan: (SDG), (SDG), (SDG)
CC: (SDG), (SDG), (IJG); (SDG), (IJG), (WD);
(SDG), (CDR); (SDG); (SDG),
(SDG)

Onderwerp: terugkoppeling overleg Markerwadden

Urgentie: Hoog

Terugkoppeling overleg met Natuurmonumenten over Markerwadden.

NM gaf aan 3 punten te willen bespreken:

1. werk met werk: hoe gaan we in de toekomst om met grondstoffen die vrijkomen bij werkzaamheden in Markermeer/IJmeer, zoals zand. Mogelijk om te gebruiken voor projecten?
2. Zeggenschap. Voorwaarde die de Postcodeloterij stelt aan het toekennen van de 15 mln is dat de grond in eigendom van NM komt: de erfpachtkwestie.
3. Topsector Water: NM vraagt of hem de positieve signalen over de innovatieve aspecten van de Markerwadden bereiken..

NM is zich er van bewust dat het financiële aspect een beleidsmatige kwestie is en is niet van plan dit in het onderhavige overleg aan de orde te stellen.

Reactie

Ad 1) niet ter sprake gekomen

Ad 2) M.b.t. de kwestie van erfpacht is voorsnog de aanbestedingslijn van kracht.

Ad 3) deelt mee dat er in de huidige periode te weinig budget is en is van mening dat dit mede van invloed is op het gebrek aan gevoel van gezamenlijkheid bij diverse partijen. Dit mist ook op dit onderwerp: 'Markerwadden is nog te veel van NM en te weinig van ons samen'

Afspraak: is van mening dat de lijn van innovatie het meest kansrijk is. Hij wil graag verder met innovaties en dit op de rit zetten door hiervan een innovatief project te maken en ermee aan de slag te gaan. zal hiervoor benaderen.

De suggestie om de scope te wijzigen en hiermee het project financieel haalbaar te maken is volgens NB niet mogelijk. 1000 ha zou de ondergrens zijn voor een robuust project dat ook daadwerkelijk effecten heeft.

Als er nog vragen/opmerkingen zijn, neem dan gerust contact op.

vr groet,

*Sr. Adviseur Netwerkregie Water en Scheepvaart
Staf Directeur Generaal
Rijkswaterstaat
Koningskade 4, 2596 AA Den Haag
Postbus 20906, 2500 EX Den Haag*

Van: (IJG)
Verzonden: donderdag 13 december 2012 13:49
Aan:
CC: ; - DGRW; | - DGRW
Onderwerp: Erfpachtregeling Markerwadden verzoek RVOB 13dec12.doc
Bijlagen: Erfpachtregeling Markerwadden verzoek RVOB 13dec12.doc

ha

Onder voorbehoud van instemming door , hier alvast de notitie voor de bespreking van volgende week donderdag.
Mocht je nog vragen of opmerkingen hebben, dan hoor ik het graag.

groet,

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions.

2. It also highlights the need for regular audits to ensure compliance with financial regulations.

3. The following table provides a summary of the key findings from the audit.

4. The data shows a significant increase in revenue over the period.

5. However, there are concerns regarding the accuracy of the expense reporting.

6. The audit identified several areas where costs were over-allocated.

Van: - DGRW
Verzonden: donderdag 13 december 2012 16:08
Aan: ir. - DGRW
Onderwerp: Wetgevingsoverleg Water
Categorieën: URGENT

Uit het ongecorrigeerde stenogram-verslag van het Wetgevingsoverleg Water:

vraag volgende:

"Ik heb kennisgenomen van het plan voor de Markerwadden. Dit is een ambitieus plan om de Houtribdijk te versterken samen met natuurontwikkeling in het Markermeer. De Postcodeloterij heeft hier een prijs van 15 miljoen euro aan verbonden. Wordt dit project uitgewerkt op het ministerie of ziet de minister er niets in? Is hiervoor geld beschikbaar en, zo ja, hoeveel? Is er een mogelijkheid om ook voor dit project financiering te vinden in bijvoorbeeld een cohesiefonds?"

Antwoord Minister IenM:

"Er zijn vragen gesteld over de Marker Wadden. Zijn wij bezig met de uitwerking van het project? Hoe kijk ik ertegenaan? Is er geld voor beschikbaar? Het project Marker Wadden is op dit moment een van de projecten die worden onderzocht in het kader van RAAM. Daar zijn wij naar aan het kijken. Het ministerie van Economische Zaken had daar in het verleden een bijdrage voor. Ik hoop dat het die bijdrage in de toekomst nog steeds heeft. In het voorjaar van 2013 zal blijken of het project doorgaat in de vorm zoals nu voorgesteld wordt. Dat is ook afhankelijk van financiering uit de regio. Er is gekeken of het bijvoorbeeld ook gecombineerd kan worden met waterveiligheid bij de houtribdijk, maar dat bleek helaas toch niet haalbaar te zijn. We moeten dus gewoon goed kijken waar we het geld vandaan kunnen halen. Ik weet dat ook andere partijen van buiten willen meefinancieren. Dan is het natuurlijk extra interessant om de middelen bij elkaar te kunnen krijgen, ook omdat RAAM een project is dat veel verder gaat dan alleen maar infrastructuur en het bouwen van huizen. Het heeft ook nog een heel natuurontwikkelingsdeel in zich. Wij hopen dat het lukt, maar ik kan het nog niet zeggen."

1947
1948
1949
1950
1951

1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974
1975
1976
1977
1978
1979
1980
1981
1982
1983
1984
1985
1986
1987
1988
1989
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025

DGRW

Van: [Plan+Proces Advies] [mailto:info@planenproces.nl]
Verzonden: donderdag 17 januari 2013 10:08
Aan: [Plan+Proces Advies] - DGRW
Onderwerp: FW: 1ste aanzet
Bijlagen: Beoogd besluit Rijk in relatie tot gevraagd commitment van de regio.docx
Categorieën: URGENT

Bij deze.

Groet,

Plan+Proces Advies

Botter 19-76
8232JH Lelystad

E: info@planenproces.nl

W: www.planenproces.nl

Partner in Waterzaken.com

Van: [Plan+Proces Advies] [mailto:info@planenproces.nl]
Verzonden: woensdag 16 januari 2013 23:03
Aan: [Plan+Proces Advies] - DGRW
Onderwerp: 1ste aanzet

Graag morgenochtend even (telefonisch) samen sparren.

Groet,

Plan+Proces Advies

Botter 19-76
8232JH Lelystad

E: info@planenproces.nl

W: www.planenproces.nl

Partner in Waterzaken.com

Beoogd besluit

De Ministeries van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu hebben besloten gezamenlijk 30 miljoen euro beschikbaar te stellen voor het project Marker Wadden onder de voorwaarde dat op korte termijn met de regio afspraken worden gemaakt over het commitment van de regio om te komen tot een sluitende financiering van een 1ste fase van in totaal 75 miljoen euro.

Commitment regio t.a.v. financiering Marker Wadden

De Rijksoverheid overweegt 30 miljoen euro beschikbaar te stellen als cofinanciering voor de realisatie van Marker Wadden als opmaat voor het bereiken van een Toekomst Bestendig Ecologisch Systeem in het Markermeer. Het Rijk verbindt hieraan de voorwaarde dat de regio de realisatie van Marker Wadden beschouwt als een gezamenlijke opgave en niet enkel als een rijksopgave.

Het Rijk wenst dat de regionale partijen zich committeren aan het verkrijgen van de resterende 30 miljoen. Hiertoe dienen zich de volgende mogelijkheden aan:

Benutten vrijkomende grondstromen (werk met werk)

Regionale partijen kunnen (onderling en met het Rijk) overeenkomen dat zij bij het uitvoeren van werken voorschrijven dat alleen zand uit het Markermeer mag worden toegepast. Zandwinconcessiehouders worden verplicht de onbruikbare bovengrond om niet af te zetten binnen Marker Wadden. Daarmee is sprake van een bijdrage in natura. De RVOB dient daarvoor wel haar domeinpenningenbeleid te synchroniseren. Tevens kunnen partijen overeenkomen bij ontgravingen (havenaanleg, vaargeulverdieping, etc) vrijkomende (schone) grond voor eigen rekening te transporteren naar Marker Wadden.

Verkrijgen Europese subsidies

Regionale partijen kunnen in aanmerking komen voor het aanvragen van Europese subsidies. Veelal op basis van cofinanciering. De Regio kan met het Rijk afspreken alle daartoe geëigende mogelijkheden aan te grijpen.

Ontwikkeling en exploitatie ontwikkelrechten Natura 2000

De juridische strategie van TBES biedt onder voorwaarden de mogelijkheid om, vooruitlopend op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen, het realiseren van natuurherstel te koppelen aan het op passende schaal mogen toestaan van ruimtelijk-economische ontwikkelingen. Marker Wadden leent zich bij uitstek voor een dergelijke aanpak. De Regio kan met het Rijk overeenkomen om (voor eigen rekening en risico) zich in te spannen om in overleg met de Europese Commissie te komen tot een systeem van verhandelbare rechten inclusief de daarbij noodzakelijke monitoring en administratie. Tevens kan de regio met het Rijk overeenkomen om (al dan niet revolving) voor een bepaalde waarde ontwikkelrechten af te nemen.

Operationaliseren systeem van habitatbanking (verhandelbare natuurcompensatie a la CO2-emissierechten)

IUCN, VNO-NCW en Nederlandse multinationals ontwikkelen onder de noemer van 'no net loss' een systeem van habitatbanking. Marker Wadden is aangewezen als voorbeeldproject om dit systeem verder uit te ontwikkelen. Er zijn perspectievolle raakvlakken met de 'ontwikkelrechten Natura 2000'. De regio kan met het Rijk overeenkomen om in samenwerking met o.a. Natuurmonumenten en de IUCN de systematiek te operationaliseren en vanuit haar positie als openbaar bestuur al het mogelijke te doen om bedrijven te faciliteren om in Marker Wadden te participeren.

Van: DGRW
Verzonden: donderdag 17 januari 2013 12:25
Aan: DGRW; I - DGRW;
Onderwerp: Fw: Marker Wadden; laatste overzicht factsheet en financieringsstrategie
Urgentie: Hoog
Categorieën: URGENT

Verzonden per blackberry

From: [mailto:...]@natuurmonumenten.nl]
Sent: Thursday, January 17, 2013 12:03 PM
To: - DGRW
Cc: [mailto:...]@Natuurmonumenten.nl> , [mailto:...]@Natuurmonumenten.nl>
Subject: RE: Marker wadden; laatste overzicht factsheet en financieringsstrategie

Beste

We hopen op een positief besluit op de heel korte termijn. Zoals je gisteren al aangaf is het goed om dat moment publicitair goed te benutten. Heb het met onze persvoorlichter vanochtend besproken. Wat ons betreft gaat de voorkeur uit naar een persbijeenkomst op initiatief van de beide bewindspersonen en de gedeputeerde van Flevoland (als coördinerend bestuurder voor de ecologische doelen binnen RRAAM) samen met [mailto:...]@natuurmonumenten.nl (schikbaarheid op korte termijn = ??). Wij schatten in dat dat de meeste aandacht zal trekken.

Coördinator van onze kant is [mailto:...]@natuurmonumenten.nl hoofd public affairs. Hij kan evt ook afstemmen met de PA's van de bewindspersonen, [mailto:...]@natuurmonumenten.nl
Onze persvoorlichter om eea mee kort te sluiten is: [mailto:...]@natuurmonumenten.nl

Vriendelijke groet

Van: [mailto:...] - DGRW [mailto:...]@minienm.nl
Verzonden: woensdag 16 januari 2013 18:32
Aan:
Onderwerp: Re: Marker Wadden; laatste overzicht factsheet en financieringsstrategie

Ha
Ga eerst hapje eten, ben net thuis en heb honger!

Verzonden per blackberry

From: [mailto:...]@natuurmonumenten.nl]
Sent: Wednesday, January 16, 2013 06:29 PM
To:
Subject: Re: Marker Wadden; laatste overzicht factsheet en financieringsstrategie

Dag

kan nu of tegen achten.
Morgen kan ook einde ochtend.

Vriendelijke groet

Verstuurd vanaf mijn telefoon

Op 16 jan. 2013 om 17:43 heeft "

geschreven:

, - DGRW" <...> het volgende

...en je vanavond of morgen te bereiken? Wat is je 06?
Gr

Verzonden per blackberry

From: ...@natuurmonumenten.nl]
Sent: Monday, January 14, 2013 04:02 PM
To: ...@mineleni.nl' <...@mineleni.nl>; ... - DGRW
Subject: Marker Wadden; laatste overzicht factsheet en financieringsstrategie

Beste

Het zijn spannende weken voor het project Marker Wadden nu de besluitvorming over RRAAM / Rijksstructuurvisie aanstaande is. Net voor de kerstvakantie heb ik bijgaande informatie gedeeld met de regionale bestuurders uit het regionale samenwerkingsverband Markermeer IJmeer. Aanleiding was een discussie over de betekenis van het startkapitaal (45M) ten opzichte van de totale kosten van de eerste fase (75M). Een eerdere versie was al gedeeld met ...
Omdat ik niet zeker weet of jullie dit laatste overzicht tot jullie beschikking hebben stuur ik jullie – wellicht ten overvloede- deze laatste versie rechtstreeks toe.
Hoewel de uitkomst van alle inspanningen nog onzeker is, heb ik gemerkt dat in de slotfase van het RRAAM-proces een groot aantal betrokkenen zich enorm heeft ingespannen om de drievoudige schaa sprong op een betekenisvolle manier in de ontwerp-Rijksstructuurvisie op te nemen, inclusief het 'toekomstbestendig ecologisch systeem' / Marker Wadden.
Bijgaand factsheet hebben we ook benut in de diverse contacten met bestuurders en politici. De reacties zijn veelal bemoedigend, maar het gaat natuurlijk om de uiteindelijke bestuurlijke besluitvorming. Die wachten we dus nu maar even af....
Mocht er bij jullie nog behoefte zijn aan nadere informatie, aarzel niet om contact op te nemen.

Met vriendelijke groet

<image001.jpg>
Natuurmonumenten
Noordereinde 60 1243 JJ 's-Graveland
Postbus 9955 1243 ZS 's-Graveland
| .....
www.natuurmonumenten.nl

DGRW

Van: [redacted] (WD) [redacted] (@rws.nl)
Verzonden: woensdag 23 januari 2013 13:44
Aan: [redacted] (SDG); [redacted] (WD)
CC: [redacted] (WD); [redacted] (CDR); [redacted] (DI)
Onderwerp: terugmelding kernteam Deltatechnologie 22/1

Even op een paar punten een terugmelding.
 Ik heb namens Rijkswaterstaat deelgenomen aan het kernteam Deltatechnologie

Het project **Markerwadden** werd gepresenteerd door Natuurmonumenten.
 [redacted] benadrukte dat we niet meteen in de traditionele opdrachtgever –opdrachtnemer verhouding moeten schieten, ook al gaat wellicht uiteindelijk 1 partij het uitvoeren. Ook in de voorbereiding zal in het kader van de topsector gedachte samen met bedrijfsleven opgetrokken moeten worden
 Belangrijk is hoe besteed je het innovatief aan., zodat de vernieuwingskansen die dit project biedt ook echt uit de verf komen
 In het verlengde van het kabinetsbesluit heb ik heb aangegeven dat Rijkswaterstaat als beheerder en uitvoerder van projecten positief mee wil werken en denken met de realisatie en het vinden van oplossingen.
 Ook op het vlak van benutten van de mogelijkheden van innovatief aanbesteden willen we ons inspannen de juiste mensen vanuit Rijkswaterstaat mee te laten denken.

MultiWaterWerk werd gepresenteerd door [redacted]. Centrale vraag was betrokkenheid van bedrijfsleven
 [redacted] nuen gaf in dit verband aan dat Waterbouwers, samen met [redacted] adviesbureau meer power van de kant van het bedrijfsleven willen organiseren. Daarvoor zal men samenwerken in een taskforce van ca 6 fte op als een soort vliegende brigade initiatieven van de grond te krijgen, uit te werken en uit te dragen..
 Ik heb gezegd dat een goede zaak te vinden, juist ook als dat helpt grenzen van individuele bedrijven te overschrijden.
 Voor Multiwaterwerk zal [redacted] contact opnemen met Bouwend Nederland en Advieswereld met onze vraag naar betrokkenheid.

Programmacommissie deltatechnologie
 Voorkeur van het kernteam is voor een lichte structuur van deze programmering van kennis. Gebruik maken van bestaande netwerken.
 De afzonderlijke CEO's zullen nog wel worden geraadpleegd, ook over de bemensing vanuit hun organisatie Met [redacted] hiervoor ook een afspraak worden gemaakt.

Groet

The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. It emphasizes that every entry should be supported by a valid receipt or invoice. This ensures transparency and allows for easy auditing of the accounts.

In the second section, the author details the various methods used to collect and analyze data. This includes both primary and secondary research techniques. The primary research involved direct observation and interviews with key stakeholders. The secondary research focused on reviewing existing literature and industry reports to provide context for the findings.

The third section presents the results of the study. It shows a clear trend of increasing demand for certain services over the period analyzed. This is attributed to several factors, including demographic changes and shifts in consumer behavior. The data also indicates that certain regions are showing faster growth than others, which may be due to local economic conditions.

Finally, the document concludes with a series of recommendations for future research and business strategy. It suggests that further investigation into the underlying causes of the observed trends would be beneficial. Additionally, it advises that businesses should focus on developing targeted marketing campaigns for the high-growth regions identified in the study.

- DGRW

Van: (IJG)
Verzonden: woensdag 30 januari 2013 20:02
Aan: @mijneleni.nl
CC: (CDR); (SDG)
Onderwerp: Fw: Definitief concept intentieverklaring Marker Wadden
Bijlagen: Startovereenkomst Marker Wadden definitief concept 30 jan 2013.docx

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Beste

Conform afspraak hierbij de definitieve intentieverklaring Markerwadden. De notie van EZ is hierin opgenomen.

Groet,

RWS IJsselmeergebied

Van: \n
Verzonden: Wednesday, January 30, 2013 06:28 PM W. Europe Standard Time
Aan: (SDG); <@rvob.nl>
 @natuurmonumenten.nl>; @natuurmonumenten.nl <@natuurmonumenten.nl>;
 @natuurmonumenten.nl <@natuurmonumenten.nl>
Cc: DGRW;
 (DR); (CDR)
Onderwerp: Definitief concept intentieverklaring Marker Wadden

Allen,

Dank allen voor de inbreng bij de intentieverklaring voor Marker Wadden.
 Naar aanleiding van het overleg van vanmiddag is in soepele samenwerking met Natuurmonumenten en DGRW bijgaand definitief concept uit de bus gekomen.

Afgesproken is om met deze tekst nog een nachtje te slapen en dat vrijdag morgen 12.00 hun
 definitief go/no-go geven met cc aan eenieder.
 Bij groen licht zal de Intentieverklaring vrijdag aan het einde van de middag worden getekend.

Groet en fijne avond.

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

11/11/11

Van: [redacted] DGRW
Verzonden: vrijdag 1 februari 2013 17:02
Aan: [redacted] DGRW - DGRW; [redacted] - DGRW;
 [redacted] DGRW; [redacted] SSO-Feni
CC: [redacted] DGRW
Onderwerp: Fwd: Defintief concept intentieverklaring Marker Wadden
Bijlagen: Startovereenkomst Marker Wadden definitief concept 1 feb 2013 DEF schoon.doc; ATT00001.htm

Bekend? Ik sprak vanmiddag bij de BSR en die vertelde dat de intentieverklaring al getekend was. Ik had nog niets gezien dus hij heeft het op laten sturen.
 Groeten,
 --

Begin forwarded message:

From: [redacted] (SDG)" <[redacted]@rws.nl>
Date: 1 februari 2013 15:49:46 CET
To: [redacted] - DGRW" <[redacted]@minienm.nl>
Subject: FW: Defintief concept intentieverklaring Marker Wadden

Beste
 Namens [redacted] tuur ik je hierbij de Intentieovereenkomst Marker Wadden.
 Met vriendelijke groet,
 |

Van: [redacted] (SDG)
Verzonden: vrijdag 1 februari 2013 13:52
Aan: G [redacted] (SDG); [redacted]@natu.riksmonumenten.nl; [redacted]@natu.riksmonumenten.nl
CC: [redacted] (DG)
 DGRW; [redacted] - DGRW; [redacted] - DGRW; [redacted] (SDG);
 [redacted] (DG); R [redacted] (CDR); [redacted] (CDR)
Onderwerp: RE: Defintief concept intentieverklaring Marker Wadden

Beste allen,
 Hierbij de definitieve versie met akkoord van de DG Rijkswaterstaat. Bijgevoegd een versie met daarin gemarkeerd de door de DG RWS ingebrachte wijzigingen en een 'schone' versie.
 Gezien het late tijdstip van verzending en vanwege praktische agendaproblemen is er -in overleg met [redacted] le- voor gekozen om vandaag niet tot ondertekening over te gaan en hiervoor op korte termijn een nieuw moment te zoeken.
 Het verzoek aan [redacted] is om in overleg met de andere partijen op zoek te gaan naar een nieuwe datum en de verdere afhandeling over te nemen.
 Met vriendelijke groet,
 mede namens [redacted]

1

.....
Staf DG Rijkswaterstaat
Stafdirectie Netwerken

Bezoekadres: Koningskade 4, Den Haag
Postadres: Postbus 20906, 2500 EX Den Haag
Factuuradres: Postbus 8185, 3505 RD Utrecht
.....

www.rijkswaterstaat.nl

.....
Water. Wegen. Werken. Rijkswaterstaat.
.....

Ik ben aanwezig van maandag t/m vrijdag

Van: (CDR)

Verzonden: donderdag 31 januari 2013 12:20

Aan: W. (CDR); G (SDG);
rn@natuurmonumenten.nl

CC:); DGRW;
DGRW; (SDG); (SDG);
(SDG); (CDR); F; (CDR)

Onderwerp: RE: Definitief concept intentieverklaring Marker Wadden

Allen,

Hierbij het concept van de intentieverklaring zoals die op dit moment luidt.
Ondertekening wacht nu nog op laatste goedkeuring van de kant van RVOB en de DG-RWS,

Met vriendelijke groet,

Van: [rws.nl]
Verzonden: maandag 4 februari 2013 13:18
Aan:
CC:
Onderwerp: RE: Marktconsultatie Marker Wadden 6 februari 2013

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Beste

RWS zal niet aanwezig zijn op deze bijeenkomst. Gelet op de fase van het project, lijkt het ons beter om nu nog even niet in beeld te zijn. Zeker ook met het oog op eventuele latere aanbestedingen.

Tip: met het oog op transparantie en uitsluiten van voorkennis van marktpartijen, lijkt het ons goed schriftelijk vast te leggen wat wordt uitgewisseld op deze bijeenkomsten.

Groet,

senior adviseur watersystemen
Mobiel:
E-mail.

Rijkswaterstaat IJsselmeergebied
Zuiderwagenplein 2
Postbus 600
8200 AP Lelystad

Van: [Natuurmonumenten.nl]
Verzonden: maandag 4 februari 2013 9:54
Aan: (IJG)
CC:
Onderwerp: FW: Marktconsultatie Marker Wadden 6 februari 2013

Geachte heer

Onderstaand treft u de uitnodiging aan die vanuit Vereniging van Waterbouwers is verstuurd voor het bijwonen van een marktconsultatie voor de Marker Wadden op 6 februari a.s. in Utrecht.

Het programma voor de bijeenkomst is als volgt:

- 14:30 – 15:00 Inloop
- 15:00 – 15:30 Presentatie door projectdirecteur Marker Wadden (Natuurmonumenten)
- 15:30 – 17:00 Ruimte voor aanvullende vragen

Aansluitend is er gelegenheid om na te praten tijdens een borrel.

Graag horen wij of u of een van uw collega's van RWS als toehoorder aanwezig zult zijn.

Met vriendelijke groet,

projectsecretaris Marker Wadden

From: [waterbouwers.nl]
Sent: dinsdag 15 januari 2013 7:55
To: i.
Cc: f
Subject: Marktconsultatie Marker Wadden 6 februari 2013

Goedemorgen allen,

Namens de heer [redacted], Natuurmonumenten, mail ik u onderstaand bericht.

Met vriendelijke groet,

Geachte heer, mevrouw,

Graag nodigen we u uit voor een marktconsultatie voor de Marker Wadden op woensdag 6 februari om 15:00 bij Mammoni, Mariaplaats 14 in Utrecht (inloop vanaf 14:30). De Marker Wadden is een initiatief van Natuurmonumenten, waarmee grootschalige natuureilanden worden gerealiseerd, en waarmee ook de ecologische en slibproblematiek in het Markermeer kan worden aangepakt. In deze mail leest u meer informatie over de Marker Wadden en over het doel en de werkwijze van de marktconsultatie. Graag horen we uiterlijk woensdag 30 januari van u of u aanwezig bent.

De Marker Wadden

De Marker Wadden wordt een natuurgebied in het noordelijk deel van het Markermeer met zandplaten, slikvelden, rietoevers, vloedbossen en stranden. Een vogelparadijs met volop ruimte voor recreatie. Het totale werkgebied omvat ruim 10.000 hectare. De eerste fase richt zich op een gebied van 1.000 - 2.000 ha. Marker Wadden is het antwoord van Natuurmonumenten op de voortdurende ecologische problemen het Markermeer. Een mobiele sliblaag verstikt het bodemleven, oevers zijn hard en steil. Op veel plaatsen is het water te diep voor waterplanten. Deze omstandigheden belemmeren een duurzame ecologische ontwikkeling van het meer.

Marker Wadden combineert de aanpak van twee problemen: verminderen van de hoeveelheid mobiel slib en vergroten van het areaal natuurlijke oevergebieden. Het slecht functionerende ecologische systeem verbetert duurzaam door de aanleg van een innovatief 'onder-water landschap' waarmee een grote hoeveelheid slib kan worden ingevangen. Dit slib wordt vervolgens gebruikt om op grote schaal oevermilieus te ontwikkelen in de vorm van eilanden. Marker Wadden moet niet alleen leiden tot een zogenoemde 'gunstige staat van instandhouding' (Natura 2000), maar de investering in het ecologische systeem passen ook in de ruimtelijke ontwikkelstrategie voor de Noordelijke Randstad zoals uitgewerkt in het RRAAM programma.

In het voorjaar van 2013 wordt duidelijk op welke wijze Marker Wadden wordt opgenomen in de ontwerp-Rijkstructuurvisie RRAAM. Dit kan invloed hebben op de marktconsultatie.

Doel marktconsultatie

Deze marktconsultatie richt zich op de eerste fase van Marker Wadden. De marktconsultatie heeft twee doelen:

- De maakbaarheid van het plan van Natuurmonumenten voor de Marker Wadden toetsen
- De haalbaarheid van de voorgestelde bouworganisatie toetsen

Deze informatie is nodig om het vertrouwen van mogelijke financiers in het project te versterken en hen daarmee te doen besluiten over te gaan tot medefinanciering. Ook zal het resultaat van de consultatie worden gebruikt door Natuurmonumenten bij hun besluitvorming over de bouworganisatievorm.

Het is op dit moment nog niet duidelijk of en op welke wijze de overheden gaan bijdragen aan Marker Wadden. Besluitvorming met betrekking tot financiering en participatie van de overheden kan invloed hebben op deze marktconsultatie.

Werkwijze marktconsultatie

Informatieve bijeenkomst 6 februari 2013

Tijdens deze bijeenkomst geeft Natuurmonumenten een presentatie over de aanleiding en het doel van de Markerwadden en de verwachte eindsituatie. Ook laat Natuurmonumenten zien welke ideeën zij heeft over de aanleg en onderhoud van de Marker Wadden en over de ideeën betreffende de bouworganisatie. Uiteraard is er ruim gelegenheid voor het stellen van aanvullende vragen.

Individuele bijeenkomst drie weken later

Na de informatiebijeenkomst krijgt een select aantal partijen gedurende drie weken de gelegenheid om zich over onze vraag te buigen. Na deze drie weken organiseren we individuele bijeenkomsten zodat u uw ideeën kunt presenteren. We willen hierbij concrete antwoorden op de vraag of de Marker Wadden technisch, financieel en procedureel haalbaar en maakbaar zijn en op welke manier dat ingevuld zou kunnen worden.

We zien u graag op woensdag 6 februari en kijken uit naar uw aanmelding.

Met vriendelijke groet,

Projectdirecteur Marker Wadden, Natuurmonumenten

This email and any attachments are intended solely for the use of the addressee(s); disclosure or copying by others than the intended person(s) is strictly prohibited. If you have received this email in error, please treat this email as confidential, notify the sender and delete all copies of the email immediately.
